

п'ятірки (ЛВП) (Дж. Ховарда, П. Медіни). Зазначений комплекс доцільно доповнити проєктивним методом портретних виборів (МПВ) (Л. Сонді), оскільки він уможливує визначення восьми базисних ваблень особистості та результати його використання корелюють із даними, отриманими за допомогою зазначених опитувальників. Також важливо використовувати *тести вивчення загальних здібностей*, зокрема вербальні та невербальні субтести тесту рівня і структури інтелекту Р. Амтхауера, тести дивергентного мислення Дж. Гілфорда й Е. Торренса, тести діагностики емоційного інтелекту (Р. Бар-Она, Д. Люсіна, М. Манойлової); *тести дослідження спрямованості особистості керівника*, такі як опитувальник рівня самоактуалізації Джонса-Крендалла, тест Г. Хекхаузена, тест С. Розенцвейга, опитувальник локусу контролю, опитувальник копінг-стратегій (С. Хобфол), опитувальники стилів керівництва (А.С. Петровська) і толерантності до невизначеності Мак-Лейна (адаптація О.Г. Луковицької). Дослідження підтвердили доцільність використання зазначеного психодіагностичного комплексу з метою прогнозування професійної придатності, ефективності та надійності керівного персоналу Національної поліції України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барко В.І., Зелений В.І., Ірхін Ю.Б. Робоча книга керівника органу внутрішніх справ (психолого-педагогічний аспект): навч. посіб. Вінниця: Книга-Вега; Вінниц. обл. друк., 2009. 248 с.
2. Практикум по психологии / под ред. А.Н. Леонтьева, Ю.Б. Гиппенрейтер. Москва: Наука, 1972. 215 с.
3. Бандурка А.М., Бочарова С.П., Землянская Е.В. Профессионализм и лидерство. Харьков: ТИТУЛ, 2006. 578 с.
4. Кабаченко Т.С. Психология управления: учеб. пособие. Москва: Педагогическое общество России, 2003. 384 с.
5. Мучински П. Психология, профессия, карьера. 7-е изд. Санкт-Петербург: Питер, 2004. 539 с.
6. Собчик Л.Н. Психология индивидуальности. Теория и практика психодиагностики. Санкт-Петербург: Речь, 2003. 624 с.
7. Сошников А., Пеленицын А. Оценка персонала: психологические и психофизиологические методы. Москва: Эксмо, 2009. 240 с.

REFERENCES

1. Barko, V.I., Zelenyi, V.I., Irkhin, Yu.B. (2009) Robocha knyha kerivnyka orhanu vnutrishnikh sprav (psykhologo-pedagogichnyi aspekt): navch. posib. "Workbook of the Head of an Internal Affairs Department" (psychological and pedagogical aspect): manual. Vinnitsia: Book Vega. 248 p. [in Ukrainian].
2. Praktikum po psikhologii. "Practicum on Psychology" / ed. A.N. Leontyeva, Yu.B. Hippenreiter. Moscow: Science, 1972. 215 p. [in Russian].
3. Bandurka, A.M., Bocharova, S.P., Zemlyanskaya E.V. (2006) Professionalizm i liderstvo. "Professionalism and Leadership". Kharkiv: TITUL. 578 p. [in Russian].
4. Kabachenko, T.S. (2003) Psihologiya upravleniya: ucheb. posobie. "Psychology of Management": study. Moscow: Pedagogical Society of Russia. 384 p. [in Russian].
5. Muchinski, P. (2004) Psihologiya, professiya, karijera. "Psychology, Profession, Career". 7th ed. St. Petersburg: Peter. 539 p. [in Russian].
6. Sobchik, L.N. (2003) Psihologiya individualnosti. Teoriya i praktika psihodiagnostiki. "Psychology of Personality. Theory and Practice of Psychodiagnosics". St. Petersburg: Rech". 624 p. [in Russian].
7. Soshnikov, A., Pelenitsyn, A. (2009) Otsenka personala: psihologicheskie i psihofiziologicheskie metody. "Estimation of Personnel: Psychological and Psychophysiological Methods". Moscow: Exmo. 240 p. [in Russian].

UDC 159.922

V.I. Barko,

Doctor of Psychological Sciences, Full Professor,
Chief Researcher, State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine, ORCID
ID 0000-0003-4962-0975,

L.A. Kyriienko,

Leading Researcher, State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-9394-1288,

V.V. Barko,

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Researcher,
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-3836-2627

THEORETICAL AND PSYCHOLOGICAL GROUNDS OF USING QUESTIONNAIRES FOR THE CONTEST FOR SENIOR POSITIONS IN THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

Paper is devoted to the issue of the development of theoretical foundations and methodical psychodiagnostic tools for conducting a competitive procedure for occupation senior management positions in the system of the National Police of Ukraine. The theoretical bases and internal structure of the process of diagnostics of professional suitability of the personality for the management activity are described. In development of the model of psychodiagnosis of workability and testing of the hypothesis, a concept was introduced in which the determining topological diagnostic feature is the presence at all levels of the personality of an emotional dynamic pattern, represented by one or several leading tendencies.

The results of an experimental study aimed at determination of the degree of connection between the basic scales of common personal questionnaires within the framework of the model reflecting contrasting individual-psychological properties are presented.

It has been shown that the conceptual scheme of optimal psychological diagnostics and forecasting of an efficiency and reliability of the police chiefs for the purpose of professional separation and further psychological monitoring in the course of professional activity should be based on scientific achievements, based on the concept of leading tendencies; in particular, to take into account the necessity of compulsory psychodiagnosis in order to remove the fundamental typological features of a person (type of response, level of aggressiveness – anxiety, extraversion – introversion, rigidity – lability, etc.)

Comprehensive study of the personality of the head of the police, in addition to typological and characterological features, should include the study of the degree of development of general abilities, as well as components of subjective preparedness for activities, in particular motives for professional activity. Therefore, for the applied research, the optimal psycho-diagnostic complex should include subjective characterological questionnaires as well as objective methods for studying the components of managerial abilities (primarily intellectual) and tests for the research of motivational and communicative spheres.

Keywords: the National Police, psychodiagnostic methods, psychological selection, competition, leading positions, leading tendency, professional suitability.

Отримано 22.11.2018